مدیر ؛ محمد قدیر تره کی
اداره : دعمومی مطبعی له څنګه ـ کابل
بی امضاء مقالی د مدیر له خوا لیکلی کیږی
بی د تعطیل له ورځو هره ورځ خپریږی

اصلاح

د حیاپونه کالنی شپږ میاشتنی
د کابل په ښار کښی ۲۵ ـ افغانی ۱٤ ـ افغانی
په افغانستان کښی ۳۰ ـ افغانی ۱۸ ـ افغانی
په دباندنیو هوادو کښی یو نیم پونډ ۱۸ شلنګ

ګڼه (۱۵۰) کال (۱۵) یکشنبه (۲٤) ددلو ۱۳۲۲ ش (۱۸) دصفر ۱۳٦۳ ق (۱۳) دفروری ۱۹٤٤ ع پر له پسی لمبر (۳۷۵۷)

PROPERTY OF ACKU

علت درومی ـ نه عادت

ښاغلی «قانع» :

لکه چه ښکاره ده دعلیل الجسم انسان اود بدنی درد من دروغیدلو هیله کوله شی او حتی لیدلی شوی دی چه له سختو مزمنو مرضو نونه هم د معالجینو په علاج سره روغ رمټ او جوړ شوی دی مګر یقین نه کوم چه یو څوک به له خپل (ښه یا بد) خوی او خصلت او له خپل زاړه عادت څخه لاس واخلی ځکه لکه چه ماشخصاً لیدلی علیل الاخلاق اوردی العادات اشخاص لید لی دی او تر یوی اندازی پوری پیژند نه هم ورسره لرم کله نه کیږی چه هغوی په هغو عاداتو او اخلاقو سره اخته وینم او ځینو ته می چه دزړه سوی او دخپل دیانت له مخی په مقنعه دلایلو سره وعظ او نصیحت کړی او دهغوی در دیه عاداتو اودناوړه زیان منو دنیه اخلاقو مادی او معنوی زیا نونه می چه بخپله هغوی او هم نوروته رسیږی په وضاحت سره بیان کړی دی سره له دی چه دوی هم دهغو په ناوړتوب قایل او په (ښه وائی) نی ژبه خوزولی ده مګر بیامی هم په هغو عاداتو سره لازم او ملزوم لیدلی او وینم نی نو ښائی چه وویل شی: (له یو چاڅخه دعادت پرېښو دلو هیله داسی ده لکه دیو مادر زاد ړانده په نسبت دبینا کیدلو هیله .)

خیر په هر تقدیر دانه وایم چه د هغسی علیل الاخلاقو اوردی العاداتو افرادو داصلاح کولو لاری به نه پلټو او دوی به ددوی دعاداتو په زیان او ناوړ توب نه پوهوو او سمی لاری ته به ئی نه راآړوو بلکه اصلی مقصدمی دادی چه ددوی داصلاح کولو په لار کښی زیار ښکلو دپاسه دوی باید داسی ډول جسمی مریضانو په منزله وګڼو چه په مسری او متعدی رنځور تیاؤ اخته وی یعنی زیا دزیارراو ډ هرکـو ښېښ مـو بـا یـد پـه دی کـښی و ی چه د هغوی د بدو عاداتو او ناوړو اخلاقو داور په لوګی د ملت نورو افراد تور او کرغېړن نشی او ددوی په تقلید سره خپل انسانی او اسلامی شرافت له لاسه ونه باسی .

داخبره تولو ته څرګنده ده او په تجربو سره ثبوت ته رسیدلی ده چه ملګرتیا او یارانه ، ناسته ولاړه او صحبت د اخلاقو او عاداتو له پوخه بل ته ورنقلولو کښی خورا ډېره اغیزه لری او ددی په اثر چه انسان لکه چه وینو ئی یومقلد مخلوق دی او غالباً بی لدی څخه چه سود او زیان، حسن او قبح وسنجوی یود بل تقلید کوی نود ناوړو اخلاقو او بدو عاداتو له یو څخه بله ته د سرایت د مخی نیو لو اساسی علاج او اصولی چاره داده چه باید حتی الامکان دهغسی علیل الاخلاقو او د بد خوی او خصلت لرونکو اشخاصو له ملګرتیا او ډیره ناسته ولاړی څخه په تینګه سره ځانو نه وژغورو او مخصوصاً پدی باره کښی خپلو لاس لاندی کشرانو ته زیات متوجه او سواوله کمکینی ترلوټینی

لاخه بلکه دځوانی په لمړی دوره کښی پرخپلو اولادونو لاډیر پام ولرو یعنی مندی او پلرونه او د کهول نور مشران او وا کوا لان د خپلو اولادونو او کشرا نو د اصو لی او اساسی تعلیم او تربیی په ترڅ کښی دا خبره هم باید فر ض او لا زمه و ګڼی چه د هغوی او لا دو نه او کشران پو ره نیك خصلته او د ښو اخلاقو لرونکی ، په ملی او انسا نی حقوقو پوه سړی لوی شی او دا مهم مطلب په هغه صورت سره په لا س راتلی شی چه هغوی له کو چنی تو ب څخه ترلو ئینی بلکه ترهغه مهاله پوری چه له ښو اخلاقو او وړ خو یونو سره کلك عادت ونیسی له بد اخلاقو او بد خصلته اشخاصو سره ناسته ولاړه یارانه او ملګرتیا ونه لر ی او لکه چه و مو ویل داهلته کید ی شی چه مشران تل د دوی څار کوی او پردوی باندی لکه چه ښائی هغسی پام ولری .

کورنی خبرونه

استقبال از والاحضرت وزیر حربیهٔ غازی درجلا ل آباد

جلال آباد : ر وز جمعه سا عت ۹ و نیم قبل ازظهر والاحضرت غازی وزیر حربیه بعد ازوصول بباغ نمله از آنجاحر کت فرموده ودرسر راه در حالیکه معززین واهالی خو ګیانی وسر خرود جهت استقبال والا حضرت شان بکمال ګرم جوشی منتظر بودند.

احساسات آنهارا بلطف جواب داده وساعت ۱۱ ونیم بجلال آباد وا رد ګردیدندو بعدازپذیرفتن مر اسم ښه راغلی واحترامات منتظرین و مستقبلین که مرکب ا زما مو ر ین کشو ر ی ولشکری واهالی واعزه و معار یف جلال آباد بودند بباغ شاهی تشر یف فرما ګردیدند .

والاحضرت غا ز ی از آ نجا بمسجد جامع رفته وبعد از ادا ی نما ز جمعه بمنز ل شخصی و ا لا حضرت شان تشریف بردند.

دعوت در وزارت مختاری مصر

کابل: روز جمعه ۲۲ د لو ا ز ساعت ٥ الی ۷ بعد ازظهر بمنا سبت سالګرهٔ تولدی اعلیحضرت (فاروق اول) پادشاه مصر دعوتی ازطر ف جلالتمآب وزیر مختار مصر در عمارت وزارت مختاری مصر منعقد که دران ع،ج والاحضرت معاون صدارت عظمی وهیئت وزراء وبعضی از مامو رین لشکری و کشوری وبرخی ازاعضای کوردیپلو ماتیك مقیم کابل شمولیت ورزیده بودند .

ورود سفیر کبیر دولت اتحادیهٔ جماهیراشترا کیهٔ شوروی

کابل: روز جمعه ۲۲ دلو ساعت ٥ و ٤٥ دقیقهٔ عصر ع،ج آقای (با کونین ایوان نیکولای ویچ) سفیر کبیر اتحادیهٔ جماهیر اشترا کیهٔ شوروی از راه مزار ❀

❀ وارد کابل و در کوتل (خیرخانه) از طرف ښاغلی رئیس تشر یفات وزارت امور خارجه واعضای سفارت کبرای شوروی استقبال ګردید. بعد از صرف عصریه درمهمانخانهٔ دولتی به سفارت کبرای شوروی حر کت نمود.

تاسیس موسسهٔ دلبنیاتو شر کت

کابل: طوریکه اطلاع ګرفته ایم اخیرا موسسهٔ بنام (دلبنیاتو شر کت) که درر أس آن ښاغلی عبدالعزیز خان قرار ګرفته برای تهیهٔ شیر و مسکه و دیګر مستحصلات آن درمر کز تاسیس وازطرف وزارت اقتصاد ملی مطابق اصولنامهٔ تشویق صنائع درقطار سائر موسسات صنعتی شناخته شده تامطابق پرو ګرام معینه جهت تهیهٔ مـواد مذ کور تحت قوانین صحی اقدام نماید.

(باختر)

دبهاندنی خبرونه

مسکو : ددلوپر (۲۲) شور وی قواؤ د (لو ګا) په برخه کښی خپل وړاندی تګ پسی اوږد کړاو څوودان ځایونه ئی و نیول. شوروی قواؤ د کلکو جګړو په اثر دجرمنیانو یو خوراټینګ اتـکائی ځای و نیو اوددوی یو کندك پیاده عسکر ئی ووژل او څه ولجی ئی چه په هغه کښی (۲) دتوپ باطری ـ (۳۲) ماشیندار او یوڅه تو پك او اتوماتیکی توپك هم شامل دی لـه جرمنیانو نه ولجه کړی او دشوروی (۳۰۰) تبعه چه جرمنیانو دجرمن خواته بیول آ زاد کړه .

داو کرائن دلمړی محاذ شوروی عسکرو دخپل وړاندی تګ په وخت کښی سرهٔ دجرمنیانو دمتقا بلو حملو د (شپتوفـکـا) داورګـادی مهم مر کز ونیو.

شوروی قواؤ دجرمن دیوې تولګی عسکرو مقاومت مات اود (شپتو فکا) ښار ئې و نیو او هم ددغه ځای دنیو لو په وخت کښی شوروی قوا ؤ ډیر ی ولجې و کړې او بند یان ئی ونیول د (زونیګو رود کا) او (شپو لا) په شمال کښې شوروی قواؤ د جر من دمحاصره شو وعسکرو دمحوه کولو دپاره حملې و کړې اود (زاوادوفکا) چه دجرمن اتـکائی ځای و دنیو لو په وخت کښی دجرمن (۱۰۰۰) کسه عسکر ووژل شوه او یوڅه و لجې او بندیان له جرمنیانو نه و نیول شو ه . بر سیره پردغه شوروی قواؤ (۱۲۳) مختلفه توپونه (۳٥) نقب اچو و نکی (۱۰) دحمل اونقل زره پوښه موټران (۹۷۰) لاری موټران(٦) دحربی لوازمو دامونه ولجه کړل. شوروی قواؤ دجرمن پر محاصره شوو عسکر ذ محا صر ی حلقه تنګه کړه او له څوودانو ځایونه ئی وایستل او (۹) روغ ټا نکونه (۲۷) تو پونه ، (۱۰۰) لاری مو ټر ا ن له جرمنیانو نه ولجه شوه .

په بله څنډه کښی د جرمن دوه کنډ که عسکر محاصره او تول و وژل

شوه . د(زونیګورود کا) په غر ب کښې جرمنیانو ډېرپیاده اوټانکداره قوه سره راغنډه کړیده او په متقابلو حملو ئی پیل کړ ی د ی . د کلکو جګړو په اثر د جر من (۷۰) ټا نکه او یوموټر لرونکی تو پ و یجا ړ کړشو . په نو ر و محـا ذ و کښې اکتشا فی او دتو پو عملیات او محلی جګړ ی جاری وی . ددلو پر (۲۱) په ټو لو محـا ذ و کښې دجر من (۸۹) ټانکه (٦۲) الوتکی تلفی شوی دی .

ددلوپر (۲۱) تاریخ دشور وی ډیر والو تکو د(کوتـکا)پر ښار او بندر حمله او بمباری و کړه اودهغی په اثر د(سلواز) کارخانې اوداور ګـاډي سټیشن او تلګر افخانی او رواخیست دشوروی یـوه الوتـکه بیرته نـده راغلې . (تاس)

الجز یـره : دمتحدینو حـربـی اعلامیه وائی چه د (کسینو) په محاذ کـښې ٥ نمبر اردو سره دالمانیـانو له زیات مقاومته پرمخ تګ کړی او د آلمانیا نو متقابلی حملې ئی ردې کړې .

د (انسیو) په منطقه کښې دمتحدینو پر عسـکری موقعیتو دالمانیانو حملو دوام در لـود ، د ۸ لمبر اردو پـه محاذ کښې واوره اوباران اوربدلی او یوازې د ګـزمی فعالیت شوی دی .

دشنبی پـه و رځ دمتحد ینـو بـم اچو ونـکو الوتـکو له خپلو پیاده عسکرو سره ومرسته کړې او په(البانو) او (چسترنا) او کمپولیونی اودهغه په شاؤخوا کښې ئی دالمان پرعسکری ځایو بمبا ری وکـړه درې الوتـکی دالمـان او شپږ الوتـکـی دمتحدینو تلفې شوې . (ریوتر)

ملبورن : له استریلیا څخه دمتحدینو حربی ابلاغیه: دمتحدینو یوسېل (۲۲۰) الوتکو پر رابال حمله وروړه او سل ټنه بمونه ئی پر خپلو نخښوواچول. او په فضائی جګړه کښې ئی دجاپان له ٥٠ ـ الوتکو څخه (۲۰) الوتکی چه دمقابلی دپاره پورته شوې وې په یقینی ډول او ۷ نوری ئی په غالب ګمان راوغورځولی. دمتحدینو دوی الوتکې هم تلفی شوی در ابـال دفضائی جګړ وله شروع څخه تراوسه پورې دجاپان (٦٤٠) الوتکې او دمتحدینو (۱۲۰) الوتکی تلفی شوی دی .

دمتحدینو ا لو تکو په نیو ګینی کښې هـم د و ه سو ه ټنه بمو نه اچولی دی .

پر(مدانـګ) باندی هم د متحد ینو دالوتـکو بمباری وشوه او دنیو ګینی په او بو کښی دجاپان څو کوچنی بیړی ـ دمتحد ینو دبحرېې له خوا ډوبی شوی.

دمارشال په جزیره و کښې دامریکا الوتـکو هغه جزیری چه تر اوسه دجاپان په لاس کښې دی سره د (ویك) له جزیری سختی بمباری کړی.(ریوتر)

نوی ډیلی : له هندنه دانګریز حربی اعلامیه : په برما کښې دارا کان په منطقه کښې دانـګریز او جاپان ترمینځ کلکه جګړه جاری ده اود

انګریز د(۱٤) نمبر اردو یوې برخی جاپانیان سره شو پښو کړل ا و (ټا ونګ بازار) ئې بیرته ځنی ونیو اوس څر ګـند ه شوه چه د غربی افریقې عسکر هم د ۱٤ نمبر ار دو سره دجاپان پرضد په دغه محاذ کښې جګړه کوی . (ریوتر)

لندن : دانـګلستان فضائی اعلامیه وائی چه د جمعی په شپه د متحد ینو بم اچو ونـکو الوتـکو پر برلین او د جرمن په غربی ځایو بمباری و کړ ه اودجرمن په ساحلی او بو کښې ئی نقبونه واچول . د متحدینو الو تـکی تولې خپل مر کزته راغلې .(ریوتر)

برلین : د آلمان حربی ابلاغیه : دپنجشنبی په ورځ دنیکوپول په غرب اود(کری‌وای رو ګ) په جنوب اود (شاشکوف) په شرق اود (بریسینا) په جنوب او (ویتبسك) ته نژدې د(لو ګا) په جبهه کښې اود (المن) دغدیر په شمال اود شرقی محاذ په نورو جبهو کښې دشورویانو حملې پرشاوو هلی شوې او په ځینو جبهو کښې دآلمان دعسکرو متقابلی حملې وشوې د آلمان عسکرو دشوروی یو تولګی عسکر محصور کړل .

برسېره په ۱۲ سو ه بندیانو دشوروی ۷ سوه تنه عسکر مړه شول. د(پریپټ) دباطلاقو په جبهه کښې دشور وی عسـکرو حملې سره له تلفاتو ور اړ و لو ر د ې شو ې یاتی په دوهم مخ کښې

دشمی وستری خبرونه

الجزیره :دایطالیا په محاذ کښې دباران اودباد دطوفان په اثر زیات حربی عملیات اودفضائی قوی فعالیت ونشو . په کسینو کښې ٥ نمبر اردو دوه نوری مانی ونیولې دالمان عسکر دمځکی دارتـو او دپاره پـه شـدت مقاومت کوی د کسینو په غرب کښې جـګـړ ه پـه شـدت جـا ری د ه .

هلسنـکی : (را مز ی) دفنلیند خارجه وزیر دآلمان له سفیر سره چه نوی له آلمان څخه را ګرزیدلی دی ملا قات و کړاو پس له هغه دخلورم ځلی دپاره دفنلیند کـا بینه وتړ له شوه .

لندن: دمسکو داطلاع له قرار ه شوروی عسکرو دآلمان پر لس زره عسکرو دخپلی محاصری په ضمن کښې زیات پرمخ تـګ کړی او دخرسون نژدی شاؤ خوا ته ر سید لی د ی . په همد ی شانی غیر منظمی قو ی د (کری وای رو ګ) ښـار تر تهدید لاندی راوستلی دی .

برلین : یوې فنلیندی ـ جرید ی دیوې خپلی مقالی په ضمن کښی ویلی دی چه روسانو له خپلو هوائی حملو سره کـا میا بی حاصله نـکړه بلـکه دفنلیند دمملـکت مقاومت به زیات کړی. دفنلیند دملت عزم خلل ناپذیر دی او هیڅوك به ونشی کولی چه ددی مملکت آزادی او استقلا ل له منځه وباسی.

دزېږېدلو څخه ترجلا کولو پوری

کهمورورو وسته ترلنګېدلو کښېنستلی نشی باید په ملاسته په هغې خوا چه غواړی لههغه تې څخه کوچنی تهشودی ور کړی مایلهشی او کوچنی ئې باید پهموازی ډول څملولی اوخپلهدشهادت پامنځنی ګوته ئې پرتی اینبی اودتی څو که کاملا کوچنی تهپهخوله کښېور کړی اوخپلی غولانځی تهپه ګتی سره فشار ور کړی چهلنژخهپې د کوچنی خو لی تهورشی نوی زوشوی کوچنی پهشدت سره تی نشیرودلی ځکهچه ژر ستو مانه کېږی اودستومانه کېدلو پهاثرله تی رود او څخه دریدلی اوورسته تر لنږ استراحته بیاپهرودلوپیلو کړی مور باید پههرو څلورو یاپنځودقیقو کښې خپل هریو تی د کوچنی په خوله کښې ور کوی موربايد لمړی اوورسته ترتیور کولو دخپل دتی څو کې پهتونو تودو اوبو سره پریمنځی .

کوچنی ته باید دور ځی په هرو دری ساعتو کښې په دی ترتیب سره شودی ور کولی کېږی: سبانۍدی په ١٢،٩،٦ بجواوورسته ترماپیښینهدی په٦،٣،او ٩ بجو تی ور کوی چه تول شپږ وخته کیږ ی وروسته تردری څلورو ور ځو هغه مهال چه شودی حقیقی افراز کوی دشو دوور کولو موده اوږدیږی اوتر١٥دقیقو پوری رسیږی نوپهدی وخت کښې بی لدی چه درودلودپارهڅهوختو تا کهشی کچنی پرپښود شی چهتر مړښته پوری شودی وروی .

پهاولوورځو کښې شودیور کول:

دولادت پهاولو ورځو کښې چه دمور پهتیو کښې لاشودی نوی پیدا شوی کوچنی ته د ی لنږڅه شو دی ور کولی کېږ[ی] .

دځینو ښځو عادت دی چه خپلو کوچنیا نوته دولادت په اولو ورځو کښې دغوالنږڅهاپشولی شودیور کوی یعنی دومره قدر دغوا پخی شودی ور کوی چه کوچنی ئې وږی نهشی ځکه کوچنی ددی دپاره چهدمور په تیو کښې ئېبی نهوی دمورتی نهروی نوبه مجبوراً کوچنی تهدومره بل شی ور کوی چه کوچنی پری مړ پږی .

کله وخت لههغو حالا تو څخه چهذ کرشول مخالف حالات هملیدل کیږی یعنی کله وخت دمور پهتیو کښې دشودو پیدا کېدل ترهغی مودی هم وروستهلوېږی چهلمړی موښودلی ده لکه چهوروسته تر لمړی هفتیِ د ولادتڅخههم دمور په غولانځو کښې په کافی اندازه شود ی نه وی او کله و خت دمورتی کوچنیته کافی شودی ور کوی اوو روسته تر هغه بیاوروورو لنږېږی اوتقریباً ترلسمی ورځی پوری بیاپه تیو کښې شود ی نه پیدا کېږی نوپه داسی حالت کښې باید یوه بله ښځه کوچنی تهد موړپه کور کښې شودی ور کوی اویادی دایه ورتهونیسی چه هغه پهورځ کښې دری څلورپلا وروستهدخپلی مورترتی رودلو دایه تی اوشودی ور کوی او که مور او پلار دخپل داقتصادی او مالی توان په نسبت ددایه نیولو توان نهلری نوخارجی شودی یعنی مصنو عی یا حیوانی شو دی چه عقیم یعنی ایشو لی شوی اوله میکروبوڅخه پاکی شوی وی و ر کوی د ی . لنډ ه ئې دا که د مور شودی دشودو ور کو لو په مهال کښې نقص پیدا کړی لازمه ده چه د کوچنی غذاپه خارجی شودو سره تکمیل کېږی لیکن دا شودی بایدهرځلی وروستهترهغه چه کوچنی د مورتی ښه ورو ی پههغو شپږ ګونو وختو کښې ور کولی کېږی .

دتی تشقق(چاودېدل) :

دشودو اوتی ور کولو په اولو ورځو کښې دځینو ښځو دتیو سرونه چهحامه ئې بولی چاودېږی نوددی علاج په دی ډول سره کېږی چه ایشولی اوبه اود اکسیجن اوبه دی مساویانه ګډی کړی اوحلمه دی پس له هغه چه کوچنی ته تی ور کړی په هغو اوبو سره پرېمینځله شی اوو چه دی کړلهشی اوورسته ترهغهدی دحلمی پر چاودونو باندی دالاندی مر کب (ګډ کړی شوی) موادو موښل شی :

لو برات صودا	٥ ګرام .
صبغه چاوی (پوراز رنګ ما ننده مخصوصه ماده)	١٠ ګرام .
ګلسر ین	١٥ ګرام .
د ګلاب اوبه	٤٥ ګرام .

د حلمی پرچاودونو چهدا تر کیب شوې مواد ومښل شوه پرېږدیدی چه وچ شی اوترهغه وروستهدی پهتعقیم شو ی ململ وپو ښل شی چه دجامی له تماس څخه محفوظ وی ، او که تی تر دی اندازی ډېر چاود وی چه د کوچنی په رودلو سره خوږېږی بایدمصنوعی تی استعمال کړی .(نوربیا)

دلمړی مخ پاتی

د(نتی‌نو) دایطالیا دجنو ب په جبهه کښې دالمان عسکرو د(اپریلیا) د اور ګادی استاسه ونیوه دمتحد ینو تولی حملی ردشوی .د(نتی‌نو) پهمحاذ کښې دپیاده کېدو لهوخته دمتحدینو تول٤زره کسه بندیان شو یدی او٨٩ ټانکه ئې ولجهشوی دی دمتحدینو عسکر دریم ځلی د(کسینو)دښار شمالی منطقی تهداخل شو یدی مګر دالمان دټانك لرونکی قوی لهخوا پرشاووهل شول دالمان عسکرو د (کسینو)پهشمال کښې دمتحد ینو لهعسکروڅخه یو ه مهمه غونډ ی بېر ته و نیوه او دمتحد ینو عسکر پرشاووهل شول دالمانالو تکو دایطالیاپرغربی ساحل کښې دمتحدینو دمتصرفه بند روپر تاسیساتو بمبار ی و کړه اودووالمانی الوتکود (ایسلیند) پهشرق کښې یوه دمتحد ینو ٨ زره ټنه تیل وړو نکی بېړی ډوبه کړ ه دپنجشنبې پهورځ امریکائی الوتکو او د انګلیس ښکا ری ا لو تکو پر(برون شویك) بمباری و کړ ه او غیر نظامی تلفات ئیورسول دمتحدینو ٥١-الوتکی چه٢٣ئې څلورماشینه وی راوغورځولی شوی .

تیره شپه دانګلیس یوسپل الوتکو دجر من پرشمالی ځایو بمباری و کړه.
(ترانس اوشن)

بخارست : مارشال (انتونیسکو) درومانیی هغوبحری قوځونوته پیغام والېږه چههغوی دشرق محاذته دحمل اونقل پهخدمت کښې فعالیت کړیدی اودهغو دفعالیت تقدیر ئې کړی دی.
(ترانس اوشن)

تو کیو : دجاپان حکومت داسې قوانین اینبیدی چهنظر هغوتهد ٦٠ کالو نارینه اود ٤٠ کالوښځی باید بکارکښې داخلی شی .(دومی)

تاثیر علم در مدنیت و محاربه

از «المقتطف»

طوریکه کهازخبرهای متواترهٔ ممالك مختلفهٔ عالم استنبا ط میشو د علماء و د انشمندان با جدیت وفعالیتز یا د کوشش دارند تاوسائل جدیدی برای تخریب ایجاد کنند، یاوسائل وآلات قدیمهرا بصورت بهتری اصلاح نمایند و ضعیت واصول جنگ امروزه بواسطهٔ ا کتشافات علمی تحول زیادی حاصل کرده علم وجنگ همیشه د ر خلا ل عصور تاریخ پهلوبهپهلو سیروحر کت نمو د ه ا ست . دا نشمند (برنال) پر وفیسر یونیورستی(اندن) میگو ید: جنبه ها ی بزر گ تر قیا ت علمی و صنعتی ا ز مقتضیا ت جنګ نشئت کرده است کشف بارودواستعمال آن د ر نتیجهٔ بحث و تتبع علمی و صنعتی بوجود آمده ا ست کذ ا انفجار که دراثر تر کیبات کیمیاوی صورت گرفته باعث شده است که طبیعت احتراق وخصوصیات غاز ها مطالعه شود .

باساس حقایق این دو موضوع درقرن ١٧ و ١٨ نظریات کیمیاوی قائم شده است . کشف حقیقت انفجار ز مینه را برای مطالعهٔ امتدادغازات تهیه کرده وضمنا آلهٔ محرك بخار کشف گردید . اگرچه فیر گلولهٔ توپ مبدأ این آلهٔ محر كه را تهیه کرد اما افکار علماء متوجه باین شد تاچنان راهی را اختراع بکنند که قوهٔ بزر گی را که توپ ازخو د بروز میدهد محصور ساختهوآن را فقط دروقت تحریك استعمال نمایند ساختن توپ فعالیت علمای کیمیاوی را بیشتر ساختهباعث ترقی علوم متعلق به امور کیمیاوی و کیمیا ی فلز ی و کیمیای غیر عضوی گردید .

اما آراء وعقائدعلمی دربارهٔ میخانیك وحر کتی کهدراثر فیر گلولهازدهان توپ نشئت میکند این است که این کیفیت ازحوادث سابق چندا ن اهمیت ندارد . دانستن علوم میخانیکی دینامی بهمعنی جدید آن قبل از ظهور توپ خیلی مشکل بود. زیرا قبل از ظهور توپ نظریه دربارهٔ جسم متحرك این بود کهجسم مزبور بواسطهٔ یك قوهٔ که آن را پیش سوق بدهدحر کت میکند ویاچون جسم از با لا سقوط میکند حر کت مینماید اماوقتیکه فیر گلولههای توپ مشاهده شد این حقیقت ظا هر گر دید کهدرینجا یك نوع قوهٔ محر کهٔ غیرمعروف موجود است. رویهمرفته مهمترین عوامل پیشرفت صنعتی در قرن١٨و١٩ومخصوصا پیشرفت عظیمی کهدرذ وب کردن مقدار بزر گ آهن درصنعت آلهٔ محر کهٔ بخاری محسو س شدمنشاء آن احتیاج بهتوپ دانسته میشود که حسب اقتضای طبائع متغیرهٔ جنگ بو جود آ مده است سو راخ بسیار دقیق ومحکم استوانههای آلهٔ محرك بخاری به اسالیب وطرق اقدامات و ابتکارات شخصی عائد است که به (ولنگسون) معروف میباشدنامبر ده این اسلوبهارا در سوراخ کردن نل های توپ مشق وتمر ین میکرد واین پیشرفت درساختمان اسطوانههای (وط) وتهیهٔ سوراخهای بسیار دقیق درآن طوری بعمل آمده کهبخا ر ازآن بیجا نشود بحثهای (رمفرد) بهمین ابحاث حربی علمی عائد است نامبرده بواسطهٔ این مباحث به کشف آلهٔ (مدافع) میخانیکی حر ارت موفق گردید، وبه اساس همین آله تمام آلات محر کهٔ که قوهٔ آنها به حرارت اتکاء دا رند قائم است .

کذا ساختن فولادهم بمقیاس وسیع بمقتضیات جنگ عائد میشود پیشرفت درین صنعت ازحیث اینکه ر کن اساسی مدنیت جدید صنعتی بشمار میرود نسبت بهترقی دیگر چیزها خیلی دارای اهمیت است ومنشاء این پیشرفت همان آلهٔ مخصو ص ناریه است که (بسیمر) آنرا بهشکل یك آلهٔ مابین تفنگ وتوپ درسال ١٨٥٤ یعنی تقریبا در اوائل محاربهٔ کریمیا اختراع کردهبود اما نامبرده در آن وقت آهنی را پیدانکرد کهبقدر کافی صلا بت داشته فشار غازمنفلقه را در داخل نل تحمل بکند رویهمرفته دراثر ادامهٔ مباحث خود اسلوب مشهور خودرا درساختن فولاد کشف کرد.

بعد ازآن اسالیب موا صلات ، نقلیات ومخابرا ت بصو رت سریع روبترقی گذاشته وطیارات اختراع شده وصنعت طیا ره سازی پیشرفت نمود و در تنظیم وتوجیه عسا کر انقلاب بزر گی پدید آمده ودرعین حال اسالیب حفظ طعام واسالیب طب هم پیشرفت شایانی نموده وبرای عسا کر این اقتدار حاصل شد کهمدت زیاد بدون اینکه دچار گرسنگی ویادچار وباءشوند میتوانند زند گی بکنند و بهقلت مواد غذائی مقاومت بنمایند وبدین طریق تمام این مباحث باجنگ شدیداً ذی علاقه میباشد اهمیت وقیمت این تحول فقط در اثنائی کهمحاربهٔ عمو می اول روی کار بود درك شده است .ا گرچه آماده گی علمی وصنعتی بر ای آن جنگ زیادوبزر گ دانسته میشد باآن تجربههای جنگ ثابت کرد که آن ترتیبات قابل اهمیت نبود. ونیزاین حقیقت هم ثابت گردید که توقف درینباره در یك نقطه ممکن نیست زیرا در ریاست های ارکانحرب وحکومت ها مسائلی روی کا ر بود که بصورت دائمی مشورت علما را اقتضا داشته ومی بایست ازاختراعات اوشان کار میگرفتند درین هنگام علما وحکومات بهاین امر معترف شدند کهدروقت جنگ چیزی نیست کهازآن استغنا بعمل آید درین جای انکار نیست که حکومتها تخم پیشرفت های علمی رادر آغاز جنگ بمقدار زیاد کاشته اندازجملهٔ دانشمندان معروف (موزلی) دروقتی کــه هنوز سی سا له بو د نـام خو یش را جا ویـد گذ اشت ا گر زنده میبوداحتمال میرفت یکی از بزر گترین علمای طبیعیات جدید تجربوی می گردید.امانامبرده حسب اجازهٔ حکومت انگلستان در جنگ (گلیبولی) اشتراك ورزیده و درآنجا بواسطهٔ گلو لهٔ تفنگ هلاك شد . در اثر آن موقف حکو مت هانسبت به علماء حسب اقتضا ی احتیا ج تغییر یافت .

در اثر اعتماد کاملی کهنسبت به علم در محاربهٔ عمومی اول حاصل شد بحث علمی برا ی اغر اض جنگ وبحث علمی برای اغراض صلح هردو ملازم همدیگر گردیدند .(باقیدارد)

خبر گند و نی

فروش اسهام شرکت مرست

شر کت مرست پنج لك افغانی سهم خودرا ازابتدا ی ١٣٢٣ به شرا ئط ذ یل درمعرض فروش میگذارد:

١ : قیمت یك سهم که عبارت از یك هزار افغانی است نظر به برخی ملحوظات ١٣٠٠-افغانی تعیین گردید.

٢ : اشخاصیکه اسهام مذکوررا خریداری مینمایند بایست خود شا ن شامل کار شر کت شوند .

٣ : پول اسهام خریداری خودرا فعلا تحویل بدهند تاازابتدا ی سال ١٣٢٣ مستحق مفادشمرده شوند .

ذواتیکه خوا هش خر یدا ر ی ا سهام مذکوررا بشرائط فوق داشته باشند بشر کت مرست مراجعه فر مایند.
٢/٥ (٥٣١)

فروش اسهام دپسرلی شرکت

قرار منظوری مقام صلاحیت دار شر کتی بنام (دپسرلی شر کت) جدیداً افتتاح ویك اندازه اسهام آن برای فروش آزاد گذ ا شته شد ه قیمت هرسهم پنجصد افغانی است اشخاصیکه خواهش خریداری اسهام مذکور را داشته باشند به اپارتما ن نمبر (٧) واقع پل خشتی مراجعه نمایند.(٥٢٤) ١/٣

فروش اسهام دمیوند شرکت

د میوند شر کت که یك شر کت جدید التأسیس صادراتی وو ار داتی میباشد ازجملهٔ دوهزارسهم خود که هر سهم آن یك هزار افغا نی ا ست (١٨٠٠) سهم آنرا بفروش رسانید ه و فقط دو صدسهم آن باقی مانده است کـه ا ینك بنام (سهم آزاد) اعلا ن میشود ذواتیکه خیال سهیم شدن را باین مؤسسه دا شته با شند به آدر س ذیل مراجعه فرمایند :«شهرنو متصل تجارتخا نهٔ غلام محمد خان وشیر دل خان» .
٢/٤ (٥٣٠)

فروش موتر

چندعراده موترلاری بدفوردشورلیت بریاست شر کت برق فروخته میشود . شایقین بمدیریت مامورین دبرښنالوی شر کت مراجعه کنند . (٥١٤) ٣/٥

چندنفر کاتبان محاسب بهمعاش مکفی در پل خمر ی ضر و رت است . اشخاصیکه ما یل با شند به مد یریت نمایند گی شر کت نسا جی در کابل مراجعه نمایند . (٥٢٨) ٣/٤

قابل توجه عموم تجار

ریاست فیصلهٔ منازعات تجا رتی مرکز جهت آگاهی عموم شر کتهای تجارتی و نما یند گی ها و تجار انفرادی اعلان می نماید که تمام دلال ها نظر به اصول موضوعه مکلف هستند کهجواز نامهٔ رسمی حاصل و بعداً به شغل دلالی مبادرت ورزندا ینك ذریعهٔ اعلان هذا بعموم تجار و شر کتها خبرداده شدتاذریعهٔ دلالها ئیکه جوازنامه داشته باشند معامله شود واشخاصیکه جوا زنامه نداشته باشند توسط آنها قرار اصول داد ومعامله نکنند و اگر کسی ذریعهٔ دلا لیکه جوازنامه نداشته باشد معامله نماید ودر بین شان دعوی پیش شود دعو ی آ نها قابل سمع نخواهد بود واگر دلالها هم بدون جوازنامه بهشغل دلالی مبادرت ورز یدند اصولا با آ نها رفتا ر خواهد شد . (٥١٩) ٤/٤

ACKU